

BALATONI BALÁZS

Bölcészlet- és Társadalomtudományi Kar

Történelemtudományi Doktori Iskola, Modernkor Doktori Program

balatonibalzs@gmail.com

Eufória és kiábrándulás: brit nézőpontok az 1908-as ifjútörök forradalom utáni Oszmán Birodalomban (1908–1912)

Az 1870-es évektől egyre szélesebb körben terjedt el az a nézet, miszerint az Oszmán Birodalom egy megreformálhatatlan államalakulat, amely képtelen adaptálódni a modern "civilizáció kívánalmaihoz", s egyre többen fogalmazták meg fennmaradásával kapcsolatos kételyeiket. A 20. század fordulója tájékán az egyik legismertebb ilyen nyugati kritikus csoport a londoni *Balkan Committee* volt, amely II. Abdulhamid rezsimjének legfőbb ellenlábasaként határozta meg magát. A csoport az 1903-as macedóniai felkelést követően szüntelenül az ekkor még oszmán uralom alatt álló területek nemzetközi ellenőrzés alá kerülése vagy autonómmá nyilvánítása mellett kardoskodott, amivel a térségben élő keresztény lakosság helyzetén akartak javítani.

Az 1908-as ifjútörök forradalom azonban alapjaiban változtatta meg a helyzetet. Az ifjútörökök alkotmányos, és a birodalmat stabilizálni szándékozó ígéretes programját a nyugati kortársak közül többen "az európai beteg ember" lehetséges gyógymódjának vélték. A *Committee* szintén hitt az új rezsimben rejlő politikai lehetőségben, s hamarosan szoros kapcsolatot alakított ki a jelentősebb ifjútörök vezetőkkel.

Előadásomban levéltári források és korabeli leírások segítségével bemutatom, hogy a britek hogyan látták a forradalom utáni Oszmán Birodalmat, illetve milyen kapcsolathálót építettek ki az új vezetéssel. Továbbá kitérek a két fél közötti viszony megromlásának okaira, amely az első Balkán-háború kitörésével vált visszafordíthatatlanul antagonisztikussá.